

Î N C H E I E R E

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Moldova Zahăr” societate cu răspundere limitată, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu capital străin „Moldova Zahăr” împotriva Societății cu răspundere limitată „Edineț-Gaz” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea cu capital străin „Moldova Zahăr” societate cu răspundere limitată și menținută hotărârea Judecătoriei Edineț din 19 noiembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 07 iulie 2015, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Edineț-Gaz” cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 02 iulie 2013, a încheiat cu SRL „Edineț-Gaz” contractul -148/13-K de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii noncasnici în anul 2013, în baza căruia SRL „Edineț-Gaz” s-a obligat să furnizeze către ÎCS „Moldova Zahăr” SRL gaze naturale.

Menționează că, conform anexei nr. 1 la contractul enunțat, a fost convenit estimativ spre livrare volumul total de 12 000 000 m³ de gaze naturale în sumă de 75 621 600 lei.

Susține că, conform condițiilor contractuale, livrarea de gaze naturale urma să demareze începând cu luna septembrie 2013, la solicitarea consumatorului în momentul demarării lucrărilor de recoltare a sfecei de zahăr, pentru luna octombrie fiind aprobată livrarea a 6 500 000 m³ de gaze naturale.

Afirmă că, întru executarea condițiilor contractuale, la solicitarea SRL „Edineț-Gaz” din 02 iulie 2013, începând cu data de 18 iulie 2013, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a transferat la conturile SRL „Edineț-Gaz” mijloace financiare în avans în sumă de 4 500 000 lei pentru livrarea de gaze pe luna septembrie.

Relevă că, la data de 17 septembrie 2013, prin scrisoarea nr. 287, a solicitat de la SRL „Edineț-Gaz” demararea livrării gazelor naturale începând cu 23

septembrie 2013, ora 09.00, iar ulterior, prin scrisoarea din 01 octombrie 2013, a solicitat începerea livrării gazului din 03 octombrie 2013, ora 09.00, însă prin scrisoarea nr. 434 din 02 octombrie 2013, SRL „Edineț-Gaz” a informat ÎCS „Moldova Zahăr” SRL despre faptul că, este în imposibilitate de a satisface solicitarea de livrare a gazelor, fără a indica careva motive justificative.

Mai relevă că, la data de 04 octombrie 2013, a recepționat actul de control a echipamentului de măsurare din 03 octombrie 2013, întocmit de către SRL „Edineț-Gaz” în lipsa reprezentanților ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, conform căruia s-a constatat înlocuirea senzorului de temperatură din tip B în tip A, motivînd că, acesta are eroare de 0,47°.

Menționează că, administrația ÎCS „Moldova Zahăr” SRL nu a fost de acord cu actul de control a echipamentului de măsurare din 03 octombrie 2013, nu a participat la întocmirea acestuia și nici nu l-a semnat.

Consideră că, astfel de concluzii nu puteau fi constate în condiții de vizualizare liberă, ci doar în condiții de laborator.

Susține că, începând cu data de 23 septembrie 2013, SRL „Edineț-Gaz” intenționat și nejustificat a blocat livrarea gazului natural către ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, fapt confirmat prin refuzul de livrare a gazelor naturale al SRL „Edineț-Gaz” din 02 octombrie 2013 și prin efectuarea la 03 octombrie 2013 a controlului echipamentului de măsurare, ceea ce denotă și rea-credința furnizorului.

Afirmă că, deși nefiind de acord cu prescripțiile actului de control din 03 octombrie 2013, însă pentru a evia disensiunile create artificial de SRL „Edineț-Gaz”, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a efectuat din propria inițiativă schimbarea senzorului de temperatură, fapt despre care a informat SRL „Edineț-Gaz” la data de 07 octombrie 2013 prin scrisoarea nr. 318, totodată, solicitând livrarea imediată a gazelor naturale către fabrica de zahăr.

Invocă că, necătând la solicitările ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, inclusiv din 10 octombrie 2013, SRL „Edineț-Gaz” nu a început livrarea gazelor naturale decît la data de 11 octombrie 2013.

Mai invocă că, drept urmare a refuzului ilegal și neîntemeiat al SRL „Edineț-Gaz” de a livra gaze naturale timp de 19 zile, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a suferit pierderi în proporții deosebit de mari legate de staționarea fabricii de zahăr în sumă de 15 147 754 lei.

Cere încasarea din contul SRL „Edineț-Gaz” a sumei de 15 147 754 lei, cu titlu de prejudiciu material și a taxei de stat în sumă de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 19 noiembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamantul ÎCS „Moldova Zahăr” SRL nu a prezentat probe pertinente și veridice după cum prevede art. 118 CPC în susținerea pretențiilor sale.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 05 aprilie 2016 a fost respins apelul declarat de către ÎCS „Moldova Zahăr” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 20 iunie 2016, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea

deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii, cu încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat eronat normele de drept material.

Menționează că, atât prima instanță, cât și instanța de apel eronat au concluzionat că, recurenta nu a făcut dovada existenței legăturii cauzale între prejudiciul cauzat prin neexecutarea de către intimată a obligațiilor contractuale și prejudiciul material invocat.

Consideră că, atât la examinarea cauzei în prima instanță, cât și în instanța de apel, instanțele judecătorești urmau să aplice prevederile art. 668 alin.(1) din Codul civil, care statuiază că, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele și cu principiile echității.

Afirmă că, conform prevederilor pct. 2.10 din contractul nr. 148/13-K din 02 iulie 2013, în cazul defectării echipamentului de măsurare, furnizarea gazelor naturale poate fi efectuată cu permisiunea furnizorului, prin conducta de ocolire. Respectiv, constatând unilateral presupusa necorespondere a senzorului de temperatură la instalația de măsurare, intimata nu a respectat prevederea contractuală enunțată și nu a livrat intenționat gazele naturale recurente prin conducta de ocolire, fapt ce ar fi evitat producerea de prejudicii în patrimoniul recurente. Contrar acestui comportament contractual prescris, SRL „Edineț-Gaz” nu a livrat gazele naturale, volumul cărora fiind plătit în avans, până la data de 11 octombrie 2013.

Sușține că, nici una din situațiile indicate la pct. 4.1 din contractul nr.148/13-K din 02 iulie 2013, care acordă dreptul intimătei să nu furnizeze sau să sisteze livrarea de gaze naturale, la caz nu s-au atestat.

Relevă că, blocarea intenționată și nejustificată a livrării gazelor naturale de către intimată reiese și din scrisoare din 02 octombrie 2013, prin care ultima refuză în demararea livrărilor.

Mai relevă că, prin actul de control din 03 octombrie 2013 s-a constatat necoresponderea senzorului de temperatură de la echipamentul de măsurare a gazelor naturale, dar vina nu a fost imputată ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, motiv pentru care nelivrarea gazelor naturale nu poate fi justificată prin constatările actului de control indicat, intimata fiind obligată să livreze gazele naturale conform solicitării recurente și în caz de necesitate, să efectueze recalcularea volumului în corespundere cu condițiile pct. 4.2.13 din contractul nr. 148/13-K din 02 iulie 2013.

Invocă că, este eronată concluzia instanțelor judecătorești precum că, necontestarea de către recurentă a actului de control a echipamentului de măsurare întocmit la data de 03 octombrie 2013 absolvă intimata de obligația compensării recurente a prejudiciului legat de nerespectarea de către intimată a obligației de livrare a gazelor naturale la cererea recurente. Or, instanțele judecătorești nu au reținut că, intimata nu a contestat neexecutarea obligației de livrare a gazelor naturale în termenul solicitat de către recurentă, precum intimata nu a contestat nici

cuantumul prejudiciului solicitat spre încasare prin acțiunea înaintată de către recurentă.

Menționează că, nici prima instanță și nici instanța de apel nu au reținut și nu au indicat conform cărei prevederi legale sau contractuale, intimata SRL „Edineț-Gaz” a fost îndreptățită să nu dea curs solicitării recurentei ÎCS „Moldova Zahăr” SRL expusă în scrisoarea nr. 312 din 01 octombrie 2013 pentru motivele necorespunderii senzorului de temperatură de la instalația de măsurare a volumului de gaze.

Susține că, în speță sunt pe deplin aplicabile prevederile art. 1398 alin. (1) din Codul civil, care statuiază că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Afirmă că, atât la examinarea cauzei în prima instanță, cât și în instanța de apel, instanțele judecătorești au lăsat fără apreciere probele prezentate de către recurentă, reținând doar probele administrate de către intimată în favoarea poziției sale, iar respingerea probelor prezentate de către ÎCS „Moldova Zahăr” SRL nu a fost nici într-un fel argumentată.

Prin referința depusă la data de 12 august 2016 SRL „Edineț-Gaz” a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenta a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 22 aprilie 2016 (f. d. 125), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 20 iunie 2016 (f. d. 128).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către ÎCS „Moldova Zahăr” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ÎCS „Moldova Zahăr” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Întreprinderii cu capital străin „Moldova Zahăr” societate cu răspundere limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Ion Druță

Mariana Pitic